

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za o znanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovoliijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Sla so p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Narodnostni boj v brutalnej nemškej teoriji.

(Konec.)

Boj mej ljudstvi, narodi in plemeni ni „večen“, ni priroden. Človeški napredek ne sme hoteti in po zakonu napredujoče zgodovine ne more biti, da narod podjarmlja narod, da naposled se bi razprostiralo na svetu jedno samo pleme. Kakor se v go spodarstvu sveta z napredujočim časom delo mej ozemlja in narode deli, da vsakdo po svojih okolnostih sodeluje za socialno celoto, tako se tudi na polji kulture vrši radovoljna razdelba dela in to v tem podrobnije, čim bolj rase civilizacija in omika. Dokler bode obraz zemlje tako raznoličen, kakor je od nekda, tako dolgo se bodo človeški rodovi razlikovali, imeli bodo vsak svoje posebnosti in delali bodo s svojimi posebnostmi za obrazovanost človeštva! Kako bi tedaj mogel biti opravičen „večni“ boj, ki bi se z njim odstranjevali posamični narodi in amal-

gamovali v druga plemena, dokler so sposobni za kulturno delo? Tak zakon ne more biti v prirodi in teorija takega zakona nema dna.

Posebno čudno pa je, da se proklamacija „večnega“ boja mej plemeni spočne na avstrijskej zemlji, — baš razmere avstrijske države so same po sebi, brez komentara najodličniši protest na tako teorijo! Če bi bila ta brutalna teorija osnovana, morala bi Avstrija biti že germanska država, ali pa bi bila morala razpasti tistega dne, ko so se morali narodi njeni poklicati, da začno radovoljno sodelovati pri državnem delu, ki je vsem skupno. Po logiki, „po prirodnih nujnosti“ nemške teorije morale bi se avstrijske razmere vse drugače razvijati, kakor so se v istini razvila! Saj je bilo dolgo časa videti, kakor da avstrijski Slovani, Italijani in Madjari hoté za večno ugasniti v „svetej rimski državi nemškega naroda“, tedaj izginiti kot žrtve — zakona uniformitete, germanske jednodolnosti. Ali zakon prirode je bil drugačen! Avstrija se je razuniformovati, decentralizovati, preobraziti morala po prirodi in svojstvu svojih narodov. Ustava dala je, duvalizem dal je Avstriji raznoličnost državnega življenja, več svobode in samostojnosti deželam in narodnostim. Če zagovornik „večnega“ narodnostnega boja ustanavlja prirodní zakon, po katerem se mali narodi morajo pozgubiti v večjih, — te prirodne nujnosti ne pozna volja avstrijske države, člen XIX., ki določa, da ima vsak narod v državi sveto pravico, da se mu varujeta in gojita narodnost in jezik.

Res je sedaj boj mej avstrijskimi narodi. Ali nam Slovanom je ta boj kaj družega, kakor nemškim našim nasprotnikom. Poročevalec večine v jezikovnem odseku, dr. Madejski, dejal je 9. marca 1883. leta v svojem poročilu te le znamenite besede: „Takoimenovani boj narodnostij v Avstriji, boj, ki se sicer ni še le včeraj vnel, marveč je bil moral takoj vsled posebnih razmer v avstrijskej državi nastopiti, ko se je narodnost obče vzbudila in ki se zastran notranje moči v narodnej ideji ne da z narejeno silo potlačiti, ga celo tudi državi na korist tlačiti treba ni, — ta boj je jedna izmej prikaznij političnega življenja, s katerimi se osvetljuje ustavno zagotovljena samoodločljivost svobodnih

narodov. Dokler so ta borba za pravice giblje na postavnih tleh, ni nobenega opravičenega razloga, da bi se jo hotelo jednostransko preprečevati. Narodni jezikovni boj najde sam svoje mejnike, to je prirodna razčlenba narodov. V njej mora vsak jezik dobiti tisti prostor, ki ga mu notranji pomen jezika kot realna podloga jezika odkazuje z ozirom na dane javne razmere in na dejanstvene potrebe.“

Tako mi! Mi sedanje bojne dobe v Avstriji ne zmatramo za pravilno, prirodno stanje javnega življenja, nam je žal žrtv, ki jih narodom jemlje ta boj. Uverjeni smo tudi, da bode za obstoj, napredek in obrazovanost Avstrije najugodnejše, kadar bodo njeni narodi drug poleg drugega mirno delali, drug družega podpirali. Želimo si časa, Slovani, da bi mogli odložiti strupeno orožje in udati se mirnemu tekmovalstvu. Ali Nemcem našim, kakor kaže „znanstvena“ teorija o „večnem“ plemenskem boji in o prirodno nujnej absorpciji narodov, kakor kaže vse njihovo sedanje dejanje in nehanje v notranjej politiki, njihovo besedičenje o državnej narodnosti, o državnem jeziku, o narodnej kulturi itd. — našim Nemcem ne do miru in sprave, marveč hočejo „večni boj“ in po njem znago germanskemu plemenu kot obtemu plemenu! Kaj k temu poreče Avstrija-Hekuba, na to se ne misli. Dobro pa bi bilo, če bi na to mislil grof Taaffe s svojimi svetovalci, — morebiti bi potem kaj boljšega izumil proti praktikom „večnega“ narodnostnega boja in začel spolnovati Slovanom obljube, ki so že stare!

—o—

Der Drang nach Osten.

II.

Ako se pred vsem ozremo po lastni domovini, opazimo, da se nam po vseh narodnih šolah, pač celo po jednorazrednicah upeljava nemški jezik priporočujoč nam ga, da nam je in nam bode sila potreba. To sicer ni samo pri nas rego na dokazovanje Nemcev rije se isti jezik i v Bosno in Hercegovino ter v sedanjem času, seveda bolj potihno in sramožljivo celo v Srbijo in južneje kraje. Židje, uradniki in nekoji obrtniki prineso ta jezik v najoddaljeneje slovanske kraje in ne meneč se za prvotno

bi bil pa ti sam njemu s svojimi sodrugi to učinil. In kdo ve, bi se bil li drznil v vas, da si napolni harem z broderskimi ženami? Idite proč! Me hočete mar i za dne zasledovati? Idi ti prvi, jaz ti še jednokrat glavo s kroglo prebijem, videl bom, ustaneš li potem; ne hodi, povem ti!“ kričal je stavec in kakor bi ga besi ščuli, drl je dalje, boreč se s prividami. Samokres je potegnil izza pasa, strel se je razlegal po skalah in za strelom hripav smeh. Smejale se je, kolikor se je mogel, samokres zopet nabil in nabitega za pas utaknil. Kos skale se odkruši in kamen se skotali doli v morje.

„Idi, videl bom, se li vrneš. Ako prideš, pa s seboj tako naredim in se kakor ta kamen zvrnem; tam me mučite, kolikor vam drago, saj vas ne bom videl, tudi moje telo ne bo čutilo! Kiuperli!“ Tolpa tonovščic je vzletela in ptice viharnice so žalostno zakrakale.

„Drugače ti pokažem, da si mi pokoj prerušil. Topoglavci si, stavec, ako si mislil, da ti bo dekle angelj. — Ljudje so zli, tudi ti si zel, najhudoobnejši mej njimi in za tega del si topa glava, da si hotel iz koga angelja vzgojiti. Ti bi najčistejšo dušo v hudiča pretvoril in peklu poslal. — Da ni on prišel, zbral bi si jo drugi: pa naj, vsakemu bi

LISTEK.

Strahovi.

Povest; česki spisal Vac. Beneš Třebízský, prevel M. Vrnilež.

V.

(Dalje.)

Neka čudna slutnja, kakoršne še ni nikdar občutila, je Jelica občela, ko je stavec pripovedko dovršil; skoro mrzilo jo je, dasi je solnce dobro pogrevalo, da, tako rekoč palilo.

„Čemu mi nisi nikdar prej povedal te pripovedke, stoprav danes?“ zašepetala je deklica boječ se pogledati v starčeve oči, koje so se strašneje svetile nego čukovi pogledi v viharjih nočeh.

„Ker tega še nikoli treba ni bilo. Včasih strašijo take pripovedke in smrt provzročajo, čuješ, Jelica? smrt!“

„Nisi ti moj oče, sem morebiti jaz ona mala deklica, ki je jedina z ladije ostala, koje roditeljem je krv iz prs vrela, koje mati je v naročji moža pohotnika izdahnila?“ vprašala je z boječim in ihtčim glasom.

„Nisem tvoj oče! Ti si me imela zmiriti z duhovi, ki so po noči k meni hodili, da še hodijo, ko ti mirno spiš, a ko jaz bedim in se zgrozam. Cele vrste jih videvam, mej njimi i tvojega očeta in tvojo mater. — Ti si temu kriv, izrod pekla, da je današnji dan nad me prišel, tega ti Izmail ne odpusti! Še jeden pot poskusi, mu bo li odpuščeno in zginejo li ti duhovi. Tretji dan, ko bo solnce zahajalo, zvedel bom, se li znebim teh groznih obrazov, ako se jih ne znebim in ako zopet po noči k meni pridejo, skočim v morje in odneso naj me v peklo. Zaslužil sem ga. Štirinajst let biva v skalovji, celih štirinajst let in to ni pomaglo. Jeden dan uničil je vsa ta leta, on, hudičev sin,“ bental je stavec in ni videl, da leži deklica poleg njega z glavo v skalo uprta in da se njena rahla, bela nedra le počasi dvigajo, kakor bi poletavalo iz njih življenje na skale k modremu nebu, na kojem so se ne daleč od tod, kjer se je z morjem strnilo, začeli sivi, zlovestni oblaki gromaditi.

Stavec ni niti pogledal na svojo kočo; nazgor na skale je hitel in se niti ozrl ni.

„Vidiš, čemu nisi živel v kočici in si hotel biti bogat, kakor skaderski paša! Doma bi bil in paša bi te bil z deklico, ženo in dečkom ubil ali

prebivalstvo drže se ga sami z vso ustrajnostjo, naj se ga zaradi njih nauče tudi drugi.

Vprašanje je, ali je nemški jezik vzhodnim in južnim slovanskim narodom, osobito nam, v resnici potreben bodisi v rodbinskem bodisi v javnem življenju?

Jezik je sredstvo, s katerim drugim razodevamo naše misli. Smešno bi bilo trditi, da v našem navadnem rodbinskem življenju rabimo drugi razen naš maternski. Dobe se tudi taki, ki bi to v resnici trdili, toda ti so se sodili sami ter vsaka beseda o njih bi bila odveč.

Razkrojimo naše javno življenje! Rabimo li nemški jezik v cerkvi? prastara doba kaže, da ne; ga rabimo li v različnih uradih naših dežel? državni temeljni zakoni nam vele naravno, da ne, kajti čemu bi bile potem tudi vse naše dotične pritožbe ter uradnik živi zaradi naroda in ne narod zaradi uradnika: mar ga rabimo v vojski? v tem smo govorili in hočemo še na drugem mestu, za sedaj pravimo kratko, da ne, in tudi ne, ako ima komanda vojske nemška ostati.

Poglejmo zatem prebivalstvo naše domovine slovenske! Nas nikjer ne preseka znaten tuj živelj, mi smo povsodi skupno prebivalstvo. Morda pa dobimo mi in dobe naši potomci potrebnega zaslужka? Pač, to je tista točka, ki jo preradi zasedajo naši nasprotniki in kateri ne ugovarjajo celo neke vrste narodnjaki. Mi na to vprašanje niti odgovoriti nečemo, nego navajamo le nekatere že v prvem odstavku omenjene in druge čine. Hočemo-li kruha iskati si v Nemčiji, kjer ga, kakor rečeno, primanjuje tako, da iztirajo slednjega slovaškega piskrovezca? Ali naj si ga iščemo mej avstrijskimi Nemci? znani so nam konči oni sklepi Dunajskega mestnega zbora, štajerskega šolskega sveta in brezštevlnih nemških korporacij, po katerih se nema vsprejeti ni kot učitelj ni kot drug uradnik nikdo kakor — Nemec. In slednjič nam li ne preplavljajo ravno Nemci vseh učilnic in vseh uradov na škodo naše inteligencije? Druzega ne kakor, ako se hočemo sami ponemčiti, kajti kakor je razvidno, ta jezik nam ni k drugemu kakor, da Nemci dobivajo kruh mej nami. Ostanajo pač še višje sedanje centralne oblasti. Recimo, da je tam nemščina potrebna. Ne pristajamo, pa zaradi ljubega miru, bodi si! Kolikim in koliko je zaradi tega potrebna, razvidi lahko vsak sam. Vendar drugo polje je, kjer se bode naša inteligencija z veseljem vsprejela, ako si ohrani svoj slovanski značaj. To polje je slovanski jug in vzhod, to so zemlje, ki so se oslobodile turškega jarma. Te dežele pa so slovanske dežele. Dolgo se ondi dramijo iz smrtnega spanja, niti se mogo detinske čizme na mah izuti, a to je pri njih ohranjenem zdravju in sili prav gotovo, da ostanejo slovanske in da se bodejo vsled naravnih bogatih njih sredstev čudovito hitro razvile. Tej naravni sili, opirajoči se na vekovne zakone ne bode se moči ustaviti ne nemškim židovom in krčmarjem po Bosni in Hercegovini, ne madjarskim ne angleškim in ne drugim uplivom. Ta sila pa, ki bode, kakor je videti v najnovejših pa magari zamotanih bolgarskih dogodkih odstranila vse ustavljajoče se zapreke, uplivala bode tudi na sosede prerojenih narodov in,

se bil osvetil, ne Izmail, ne osvetil, le po pravu bi bil delal. Po pravu, he? Na pravo se ti sklicuješ, koje si tolikokrat teptal z nogama, in tedaj, ko se nesi še osvetal za ženo, za deklico in za dečka? Kaj pa, da na pravo, — saj sem se štirinajst let v skalah pokoril; sedaj se lahko na pravo sklicujem in se bom skliceval. A ako ga ne dobiš?

Starec se je zagrabil za sive lase, si je rual, kakor zbesnec in da ga je kdo ugledal, gotovo bi se mu bil na sto korakov ognil. Urnih korakov in z rokama na glavi sklenjenima je hitel dalje in dalje na sever.

Ko so Jelici omedlevice prešle, ozrla se je okrog sebe in si globoko oddahnila.

„Oče — oče!“ zakliče žalostno, vstane, teče v koč in plane zopet iz nje; ali starca, dozdavnega očeta ne vidi nikjer. Ubožica mu je hotela pripovedovati, kako čuden sen jo je strašil in kako želo se ji je v mlado srce zabodlo.

„Jelica, to ni bil sen, oče mrtev, davno mrtev, ta le je sedaj moj oče, on je ropar, kakor Kiuperli in jaz ubogo dete. — Sirotica od mladih let, mamica s pravim očetom v morji, njiju morilec me je vzgojil in jaz sem ga imela z njima zmirati. In jaz sem ga vender tako rada imela. — Čemu mi je povedal to pripovedko, ki straši in baje smrt pro-

ako nečemo svojega pogina ampak celo svoj gmoten dobiček, uplivala bode tudi na nas. Znameniti naš rojak slavist Jarnej Kopitar pisal je že več kakor pred šestdesetimi leti, da se bode ta na slovanskem jugu bojevala za prvenstvo jezik srbski in ruski; mi pristavimo k temu: ondi se bode bojevalo germanstvo in slovanstvo. Država, v kateri imajo Slovani večino, kakor je v Avstriji, mora o taci okolišnih takoj izprevideti, kaj jej je storiti, in morda ni več daleč ona bodočnost, ko bode katera bodočih vlad zaukazala, da se imajo na srednjih šolah poučevati ruski in jugoslovanski jeziki. Navdaja nas le jedna skrb, ne bode li ta vladen ukaz za našo korist kakor po navadi zelo pozen, in dolžnost nastopa narodnim zastopstvom, naj delujejo na to in ako ni drugače začasno sami ožitvore lastna učilišča s takim poukom. Prazni so torej oni pomisleki celo narodnih mož, naj bi se li slovenščina upeljala tudi po višjih razredih srednjih šol ali naj ostane nemščina. Po rečenem najde odgovor lahko vsak in kdor vidi malo dalje, nego jedno ped pred se, oni ve, kaj mu je storiti.

Tako sodimo mi poučevanje nemščine po naših šolah. Naša mladina po prvotnih narodnih šolah naj se uči praktičnih predmetov in te šole naj nam vzgajajo umnih kmetov, obrtnikov, sploh taci ljudi, ki se bodejo živeli od svojega dela ne od nemške besede in vsak nemški agent navadil se bode rad našega jezika, Bog, če mu kaj odkupimo!

Naša inteligencija naj se na srednjih šolah uči slovanskih jezikov, saj smo pokazali, kje jo čaka kruh, ki se po zgledu višjih krajev tudi pri nas reže in mora rezati vedno tanje. Oni demoničen strah pred ruskim jezikom zginil je bojda tudi že v vladnih krogih, saj se dela ruskega slovstva kar na par prevajajo v francoski, nemški in druge moderne jezike, da iz njih srkajo zopet pravih človeških čustev ter si popravijo bolni in sprijeni svoj okus.

Dvojno omiko, dvojna pota k njej imamo; ako hočemo Slovenci ostati Slovani krenimo po naznačenem, kajti nasprotni vodi nazaj v tisto pogubno nam morje, katerega znano gaslo je: Der Drang nach Osten.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 2. septembra

Državni zbor snide se koncem tega meseca, kakor vé povedati „Presse“. Dan pa še ni določen. Zboroval bode do začetka novembra in se bode bavil samo s predlogami o nagodbi z Ogersko. V novembru bosta zborovali delegaciji, v decembru pa deželni zbori.

Pravosodni minister je ukazal sestaviti seznam, koliko poslednji čas imenovanih sodnih uradnikov in služabnikov na Češkem je zmožnih obeh deželnih jezikov, koliko po samo nemščine. Imenovanih je bilo 50 svetnikov deželne sodnije, katerih je 41 večjih obeh deželnih jezikov, 9 pa samo nemščine; 17 svetniških tajnikov, katerih je 12 zmožnih obeh deželnih jezikov, 5 pa samo nemščine; 65 okrajnih sodcev, od katerih jih umeje 41 oba deželna jezika, o drugih štirinajstih pa pravi poročilo, da znajo češčino pomanjkljivo. Nadalje je imenovanih 130 sodnih pristavov, od katerih sta 102 večša

uzročuje? Odpustita mu, mamica, očka, ne tožita ga! Čemu me ni rajši ob jarbolo vrgel; i jaz bi bila že davno lahko pri njih, moj Bog, moj Bog! Vzemi k sebi hčer, siroto!“ zatoguje, zgrudeč se zopet na skalo.

Vetriček je razvalovil njene krasne modrikaste lase, kakoršne imajo vile po morji, po dobravah in smaragdni očesci sta se zaprli, kakor bi ni sprogladati več ne hoteli.

Na obzoru pa so se vsak trenotek novi, sivi oblaki gromadili, kakor iz skrivališča črnega morja.

Šli so navzgor, a na morji bila je tihota, zlovestna tihota; polahko, brez šuma dvigavale so se vode in nad njimi so zopet ptice viharice poltavale.

VI.

Danes se je za čudo hitro stemnilo. Na večer bilo je nebo kakor pokrov, morje se je zdelo, da je rakev, na kojoj je nevidna roka črne oblake spuščala, mej kojimi so se le zredka sivkaste proge belile; a tudi te so z nenagla v strahotno temo splivale. Nebo ni bilo danes zaman pokrovu podobno in morje ne zaman ogromni rakvi, kajti gorje ljudem, ki so tak čas na morski gladini. Zvečer se je silen veter še bolj razburil in morje ni več le težko

tudi češčine, 20 jih je manj večjih, 8 pa popolnem nevesčih češčini. Od 50 kancelijskih mest so jih 30 namestili z osobami, ki umejo samo nemščino, 12 novonameščenih kancelistov zna pa le deloma češki, samo osem jih dobro razume oba deželna jezika. Od 46 novih sodnih slug jih umeje samo 16 tudi češki jezik. Iz tega se razvidi, kako so se Čehi prezirali zlasti pri oddajanju nižjih služeb.

Trgovski minister skliče v oktobru konferenco obrtnih nadzornikov, da se posvetujejo o svojih dosežanjih skušnjah v obrtništvu.

Povedali smo že, da je več ogerskih magnatov odpotovalo v Sofijo, da pozdravi kneza Aleksandra. Tudi madjarsko občinstvo sploh simpatizuje s knezom. Tako so poslali Budapeštanski meščani grofu Evgeniju Zichy-ju, ki v državnem zboru zastopa Budimpešto in je tudi šel kneza pozdravljat, sledeči telegram: „Volilci notranjega mesta smo z veseljem zvedeli, da ste Vi z več družimi gospodi odšli v Sofijo pozdravljat junaškega kneza plemenitega bolgarskega naroda. Z Vami čuti vsak Oger in vsa omikana Evropa. Iz srca želimo, da bi za svobodo borečima se deželama, Bolgariji in Srbiji, več ne pretil tuji despotizem.“

S 1. dnem oktobra osnovele se bodo štiri nove bosensko-hercegovske stotnije. Skupno finančno ministerstvo misli v Dolnji Tuzli in Banjaluki zgraditi steklarni, da bode tako omogočilo razpošiljanje bosenskih zdravilnih vod v velikej meri.

Vnanje države.

Ker je dvomljivo, da bi se knez Aleksander mogel obdržati na bolgarskem prestolu, se še vedno ugiblje, kdo bode njegov naslednik. Sedaj se zatrjuje, da knez Karadjordjević nema dosti upanja, da bi prišel na bolgarski prestol. Zarotniki nekda tudi neso mislili na Karadjordjevića, ampak so hoteli vojvodo Aleksandra Oldenburškega proglasiti za kneza, čakali so nekda samo še odgovora iz Peterburga. Predno je došel odgovor, je pa že protirevolucija jela zmagovati. Imenuje se sedaj tudi drug kandidat za bolgarski prestol, knez Emanuel Vogorides, nečak bivšega vzhodnorumelijskega generalnega guvernerja, Aleko paše. Ta je že imel pripravljeno proklamacijo na bolgarski narod ter bi jo bil razglasil, ko bi protirevolucija ne bila zmaga. Knez Emanuel Konoki-Vogorides je letos v nekem pismu na Karavelova se bil odločno izrekel za Rusiji prijazno politiko. Že 1878. leta se je nekda nadejal, da bode voljen knezom. V Rumuniji ima obširna posestva, po narodnosti je pa Bolgar.

Mej Rumunijo, Srbijo in Bolgarijo vrše se nekda pogajanja, da bi te države sklenile zvezo proti Rusiji. Ta pogajanja pa najbrž ne bodo imela nikakega uspeha, ako jih na skrivnem ne podpira kaka kontinentalna velevlast. Rusija zlasti Nemčiji in Avstriji nič ne zaupa, in zategadelj tako dolgo ne more priti do nikakega definitivnega sklepa.

V ruskih vladnih krogih se ne morejo odločiti za okupacijo Bolgarije. Car sam ni nikakor posebno zavzet za okupacijo. Ruski listi vsi izražajo bojazen, če Rusi zasedejo Bolgarijo, da bode potem Avstrija prisvojila si Bosno in Hercegovino, kar bi pa po mnenju ruskih listov bilo v škodo pravoslavju. V Peterburgu tudi sedaj še prav ne verjamejo, da bi Aleksander še ostal na bolgarskem prestolu.

Dopisi.

Iz Korotana 30. avgusta. [Izv. dop.] Slovenci! sprejmite blagovoljno tudi poročilo od vaših bratov na jezikovnih mejah koroških. Koroški Slovenci smo zgubljeni ako na nas pozabijo naši bratje preko Karavank. Kmet sam je preslab, a mej tem

dihalo, temveč z divjim jekom bučalo, kakor ko v oblakih brez prestanka grom, udarja in po vodah so se tmine razgrnile, da ni bilo niti korak daleč videti.

Ne daleč od obali pokali so pogosto streli iz cevij; sprva se to niti ni razločevalo od jekota valov. Čim dalje, tem pogostejše sledil je pok za pokom.

V pobrežnih selih so klenkali z zvonovi, kakor kečar zvone umirajočemu. Tu pa tam zažgali smolnate plamenice, a veter je je hipoma ugasnil. Velika dvojbarbolna ladija se je kake pol ure od brega v razbesnelih valovih borila in s te so grmeli poki na pomoč klicaje.

„Blizu kopnega moramo biti!“ kričal je kapitan mornarjem na uho. „Razsekajte droge, sicer se v trenutku utopimo!“

Voda bila je na palubi skoro do polovice. Zaman so žene z deteti molile; črni oblaki so viseli nad njimi, iz oblakov gledala je smrt na svoje žrtve.

„Celo življenje sem štedil in vse zaman! Kaj mi je do življenja, berač nečem biti! vsaj preproge mi rešite, imam biserje, dragocene biserje, ves svoj imetek,“ tarnal je lastnik, žid iz Smyrne.

(Dalje prih.)

pa tudi narašča naša mladina, nadepolna bi rekel, res nadepolna! Da, to je ona mladina, ki celih osem let, kar je šolo obiskovala, ni slišala slovenske besedice. To je naša mladina! Kar je slovenskega, skoro že sovraži, ravno, ker slovenski brati ne zna. A kakor je že jedenkrat na kmetih, se tega naučiti neče. Ni tedaj čuda, da veliko rajši nemški govori in na materni jezik celo pozabi. Ni čuda, če večkrat pripovedujejo popotniku, ki potuje po krajih korotanskih: „Ta in ta v tej vasi zna še slovenski.“ In koliko časa je še, da tudi temu odklenka mrtvaški zvon in slovenska govorica utihne na vekomaj! In glejte ravno zdaj so oni časi, ko se jezikovna meja tako naglo premika. Veliko je že zamujenega. Da, vsled malomarnosti so se ponemčili tudi že oni kraji, na katere bi imel vsak Slovenec ponosen biti. Jaz kažem tu na Krnski grad (Karnburg) in Gospo sveto. Krnski grad na katerem so nekdanje stolovali slovenski knezi. Ti si bil nekdanje luč slovenstva in pravi zmaj našim sovražnikom! A kaj je zdaj? Z žalostjo odgovorjam, da tam noben človek ne razume več slovenske govorice. Vasi pod nekdanje tako mogočnim gradom nosijo sicer še slovenska imena, kakor: Zagrad itd. Celo druga imena so se še ohranila n. pr. Kraljič (studenec), Kraljev dol (kjer so se nekdanje slovenski knezi najraje sprehajali.) Neme priče so tudi še gosposvetska cerkev in vojvodski stol. Ko sem že ravno pri vojvodskem stolu, spomnim se tudi napis na stranski plošči jedne strani: MASVETI VERI. Veliko se je že o tem pisalo, kar menda ni piškavega oreha vredno. Vprašal sem tudi nekega Slovence, ki tukaj stanuje in si je napis že večkrat ogledoval. In tudi on je bil mojega mnenja. — Napis je namreč latinski ter je gotovo iz bližnjih razvalin nekdanjega rimskega mesta Viruna. A zakaj so naši pradedi ravno ta kamen z latinskim napisom tu uzidali? Nič drugega! Oni so namreč ta napis i v svojem jeziku razumeli. In tedaj že pokristjanjeni Slovenci so tak napis ravno potrebovali. Latinske besede so se tedaj tolmačile slovenski. Ni drugače misliti, da bi pustili, da bi neumljive besede kazile ta nekdanje tako slavni vojvodski stol. — Pa kam sem zdaj zašel? Vrnem se zopet k stvari. — In kaj dela neki narodna inteligencija, bi morda kdo vprašal? Da, žalibog te ni, le sama duhovščina je še. Ali kako dolgo bo pa ta še tako trdno stala? Na gimnazijah je le mala peščica Slovencev, na pripravnici so navadno taki učenjaki za učitelje slovenščine, ki sami še slovnice ne znajo, ljudske šole so vse nemške. vsaki paglavec se že slovenščine sramuje. Da, kaj hočem več?! I Poljakom v Prusiji se bo boljše godilo.

A zdaj se hočem obrniti do družbe sv. Cirila in Metoda. Z veseljem smo čuli vsi Korotanci, da se tudi na nas ne bo pozabilo. In kje naj zdaj začne društvo svoje delovanje? Po mojem mnenju tam, kjer je največja nevarnost. In ta je povsod na Korotkem na jezikovni meji. Najboljše bi bilo, da se deluje tako dolgo, dokler ne bo imela družba kaj več na razpolaganje, strogo le na meji. Tu naj se ponemčevanje jedenkrat zabrani, — in potem bo delo lahko.

Od sv. Križa pri Ljutomeru 31. avgusta. (Nemški jezik v slovenski šoli.) Dne 26. avgusta so imeli učitelji ljutomerskega in gorenjoradganskega okraja tukaj skupno konferencijo, ter so napravili velevažno resolucijo v zadevi nemščine na slovenskih ljudskih šolah našega okraja. Mimogrede moram tu pripomniti, da je vsled te resolucije dvema g. učiteljema našega okraja postalo tako hudo, da je jeden moral v trenutku glasovanja zapustiti sobo, kjer se je zborovalo, drugi pa se ni mogel s svojega sedeža vzdigniti, bodi si zavoljo žame, ali, ker mu je bila klop pretesna.

Omenjena resolucija se glasi:

„Glede na to;

1. da se mora po načelih zdrave pedagogike šolska mladina poučevati samo v materinskem jeziku;

2. da je na temelji iste pedagogike smoter ljudske šole po šolskem zakonu od 2. maja 1885 postavljen, ter je smoter pouka ljudske šole §. 1. rečenega zakona popolnem jasen in določen;

3. da so na temelji imenovanega šolskega zakona osnovani vsi učni načrti za vse ljudske, torej tudi za slovenske ljudske šole, in v njih niti jedna ura ni določena za pouk v drugem deželni jeziku;

4. da je z naredbo naučnega ministerstva od 5. aprila 1878 šte. 5316. celo zabranjeno,

od učnih načrtov nekaj odvzeti ali pristaviti, in to z ozirom na učni jezik in na ves pouk v realijah;

5. da se s poukom družega — razven materinskega jezika šolska mladina preoblaga;

6. da se s poukom družega deželnega jezika čut domovino ljubi ali patriotizma v šolske mladine celo podkopava in udušuje;

glede na vse to: ne spada nemščina kot drugi deželni jezik v slovenske ljudske šole; točka o učnem redu za nemščino naj se torej izpusti ter se preide na dnevni red.“

Ta resolucija je vsprejeta od učiteljev ljutomerskega okraja z enajstimi proti trem glasom, nepristevaje onega, ki je jednemu gospodu običal v grlu, in mu najbrže še dandanes notri tiči.

Najbolj zanimiva pa je bila pri tem neka čudna parlamentarna prikazen. G. c. kr. okr. šolski nadzornik Ranner nam je kot predsednik konferenciji pokazal svojo diplomatsko spretnost ali „kunšt“, ki je menda niti nemški Bismarck nima, kako se da namreč iz manjšine hipoma napraviti večina. Učiteljska konferencija je bila vsled sklepov okr. šol. svetov v Ljutomeru in Zgornji Radgoni skupna, po načelu, „več oči, več vidi; več glav, več misli“, po tem takem je imela ta konferencija ne le pravico, temveč tudi dolžnost, obravnavati to vprašanje skupaj, kakor se je to zgodilo pri dveh prvih vprašanjih.

A glejte, ko je prišlo vprašanje o nemškem jeziku na vrsto, mahoma je razdelil g. predsednik celi zbor na dve skupini, ali prav za prav na dve konferenciji, ljutomersko in gorenjoradgansko, boječ se, da ne bode obveljala njegova misel. Po tem je sledila obravna o jezikovnem vprašanji samo za skupino gorenjoradganski, in ljutomerski učitelji so zastopali mej tem časom galerijo; g. nadzornik pa jim je strogo naročil, da naj nič ne motijo nemškega govora g. Erzenjaka od sv. Petra pri Radgoni, češ, kadar se govori nemški, morajo vsi s posebno pobožnostjo poslušati. A ta govor je bil res nemški, in sicer tako nemški, da se more vsak res čuditi, kako in koliko ta gospod deluje za slovensko mladino na slovenski šoli. Iz njegovega govora je bilo razvidno, kako se ima vsaka slovenska šola spremeniti v nemško, tako da 14letni deček zapusti ljudsko šolo kot popolni nemški renegat, ki je zgubil popolnem ljubezen do svoje domovine ter je postal zrel za Velikonemčijo; a to se pravi odgajati mladino po pedagogičnih načelih, to se pravi vzbujati in razvivati v njej kal ljubezni do matere, do naroda, domovine in cesarja!

Hujši je poturčenec od Turka; a nekaj takšnega spraviti v slovensko ljudsko šolo, to zamore le slovenski renegat; pravi Nemec s svojim hladnim razumom tega nikakor ne spravi na beli dan. Za dostuje tu, ako omenim, da vrhunec njegove resolucije se glasi: naj se začne poučevati nemški jezik že s tretjim šolskim letom; torej takrat, ko so se učenci komaj navadili na slovenske črke in začetek slovnice; v 3. razredu že zahteva, da se uči že računstvo, v 4. tudi geografija v 5. pa vsi predmeti izjemaje veronauk v nemščini. Otrok ima po načelu tega gospoda učiti se misliti po nemški pri računstvu, kjer se ima učiti soditi, iz pojmov sklepati, zlagati in razlagati itd. Njegova resolucija je bila vsprejeta za gorenjoradganski okraj s sedmimi glasi proti petim, ne pa štirim, kakor je g. nadzornik konstatoval, jeden gospod ni glasoval ter se je že za naprej opravičeval, zakaj. Tega sicer ni trebalo; a nekaj družega je vsem pokazalo njegovo opravičevanje. Zapazil je vsak nekak strah pri njem pred g. šolskim nadzornikom, ki po takem nekako teroristično deluje na učitelje, sosebno v zadevi nemškega jezika, on jim meri torej vselej le z nemškim merilom njihovo delovanje, zahteva od slovenskih učiteljev na slovenskih šolah stvari, ki jih niti zdrava pedagogika niti postava zahtevati ne more, a on ima svoje posebne tajne instrukcije in po teh se mu je ravnati, kakor sam pravi, njegovo prepričanje pa je drugačno. Če je taka, po tem naj se lepo zahvali za mesto šolskega nadzornika in strokovnjaka v didaktiško-pedagogičnih stvareh, to bode od njega moško storjeno; drugače bi učiteljstvo znalo priti do prepričanja, da je g. nadzornik že veliko moral pozabiti, ker zahteva nemogoče reči.

Na zadnje pa mora g. šolski nadzornik vendar sam pripoznati, da celi ta njegov manever pri zadnji okrajni konferenciji za ljutomersko glavarstvo nič ne pomaga, da ne bode ž njim nikakor rešil nemške prednje straže niti v Radgoni, niti pri Ka-

peli, niti v Ščavniški dolini. Nekaterim g. učiteljem gorenjoradganskega okraja, ki so se tako potegovali za to samoizveljavno nemščino, pa bi nasvetoval, da bi pri takih prilikah, kakor so okrajne konferencije, tudi pokazali, koliko znajo slovenščine, in če bi kdo utegnil misliti, da so Nemci, ki ne znajo niti slovenski govoriti, kamo li mladino slovensko poučevati. — Imel bi še marsikaj omeniti, a to pustim za drugi pot.

Domače stvari.

— (Izvolitev kanonika dr. Gregorca) državnim poslancem je hudo zbegala vse nemške liste ter jim pretresla živce tako hudo, da je stvar že v patološnem zmislu zanimiva. Kakor besni psujejo in obrekujejo v uvodnih člankih in dopisih novo izvoljenega poslanca in njegove volilce, a s tem le kažejo, na kako nizki stopinji je njih toli hvalisana „nemška kultura“. Da se čitatelji o tem sami prepričajo, bodi tu mesta le nekaterim izrazom iz „Deutsche Wacht“. Poslanca dr. Gregorca imenuje ta list „Hetzpfaffe“, „unübertroffene Hetzer im Priesterkleide“, „rothbestrumpfte Canonicus und Ex-Chefredacteur des Bauernverdummungs-Schmierblattes ‚Slov. Gosp.‘“, o narodnjakih pravi, da bodo vsled prevelikega veselja dobili „Veitstanz“, volilci so mu „Gattung gedankenloser Menschen“ in pa „hirschwundige Wahlmänner“. Čestitati se mora nemškutarski stranki, da jo zastopajo taka glasila à la „Deutsche Wacht“, da se na ta način širi nemška omika. Nas taki izbruhi ne spravijo iz ravnotežja, marveč smijati se moramo prav iz srca, čitajoč psovke, ki nas živo spominjajo na Homerovega Terzita.

— (Šolski nadzornik Ranner) dobil je naslov „ravnatelj“, kakor čitamo, v priznanje svojega zaslužnega delovanja. Glej današnji dopis od sv. Križa pri Ljutomeru.

— (Okrajni sodnik v Brežicah g. Cantoni) gre na daljši dopust, kot vodja sodnije ga bode nadomestoval g. dr. Nemanič, pristav pri okrožnem sodišču v Celji

— (Šolsko leto) začne na učiteljski v Ljubljani dne 18. t. m. Upisavanje bode 14. in 15. t. m.

— („Národní Listy“) bili so štiri dni zaporedoma zaplenjeni in sicer vsakokrat zaradi člankov o bolgarskem vprašanji.

— (V Ajdovščini) ustanovila se je podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. Predsednik: A. Casagrande; tajnik: Oton Dietz, blagajnik: Anton Lokar. Rodoljubi v okolici naj pridno pristopajo. Dne 26. septembra priredila se bode v korist podružnice „Ajdovske z okolico“ veselica.

— (V Tolminu) se snuje podružnica sv. Cirila in Metoda. Kaj delajo pa naši narodni trgi Kobari, Bovec, Kanal in Cerkno? Ganite se!

— („Vrtec. Časopis s podobami za slovensko mladino“) ima v 9. številki naslednjo vsebino: Od doma. Pesen. Slavko. — Mladi citrar. — Lesena žlica. (Prilika.) Poslovenil J. S.—a. — Mej otroci na kmetih. — Najlepši dan, — Žalujocha sestra. J. T. — Dva stotaka. — Pisma mlademu prijatelju. — Prirodopisno-natoroznansko polje. — Sova. — Listje in cvetje. „Vrtec“ stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr.

— (Uradno izvestje o koleri v Trstu.) Od polnoči 31. avgusta do polnoči 1. t. m. v mestu in predmestjih 4 slučaji, v okolici 6. Doslej 421 oseb za kolero zbolelo, 117 ozdravelo, 269 umrlo. — Z dežele naznanja se: v Izoli 5, v Milah 1. v Movraži in Tribanu po 1 slučaj. — Na Beneškem se je število žrtev zopet zmanjšalo.

— (Trtna uš.) Gosp. Fran Kuralt, tajnik hrvatske kmetijske družbe, konstatoval je, da so v Krapinsko Topliški podžupaniji okuženi vinogradi od Klanjca čez občino Vel. Trgovišče, Krap. Toplice, Sv. Križ. V Zlatarski podžupaniji občina Mače do Zlatara, v občini Desinič tudi več vinogradov.

— (Potres) dne 27. avgusta, ki se je tudi v naših krajih precej čutil, imel je k sreči svoje središče v morji, 30 milj južno vzhodno od mesta Zante. Vender je prouzročena škoda na kopnem velikanska. Mesto Filiatra je, kakor smo že povedali, popolnem uničeno in 300 ljudi ubitih. V Katakolu in v Pyrgosu so skoro vse hiše razdejane, tudi glavna cerkev. Hudo prizadet je južno zahodni del Peloponeza, posebno Mesenija. Iz vseh krajev se ni poročil, ker je potres pretrgal brzojavno zvezo. Oficijalno se iz Aten javlja, da je potres usmrtil 166 oseb, 500 ranil, škoda pa znaša več milijonov. Po-

tres čutil se je celo v Švici, proti jugu pa je segal do Aleksandrije.

— (Žrebanje kreditnih srečk) bilo je včeraj. Glavni dobitnik zadela srečka serija 3812 št. 20, serija 2140 št. 38 zadela 30.000 gld., serija 2140 št. 97 pa 15.000 gld. Po 5000 gld. zadeli ser. 3539 št. 2 in serija 888 št. 81, po 2000 gld. serija 2140 št. 76 in serija 3092 št. 93, po 1500 gld. serija 2620 št. 84 in serija 888 št. 19.

— (Razpisano) je mesto 3. učitelja na trirazrednici v Velikih Laščah. Plača 400 gld. Prošnje do 20. t. m. — Pri magistratu Ljubljanskem razpisana je služba policaja II. razreda. Letna plača 360 gld. Prošnje do 15 t. m.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 2. septembra. „Praviteljstveni Vestnik“ objavlja bolgarskega kneza telegram z dne 30. avgusta na ruskega carja in slednjega brzogovorni odgovor v Plovdiv. Knez bolgarski, zmatrajoč oficijalno prisotnost ruskega agenta pri vsprejemu kneza v Ruščuku za dokaz, da ruska vlada ne odobrava puntarskega dejanja z dne 21. avgusta, zahvaljuje se carju na tem in izreka zahvalo tudi za to, da se je v Bolgarsko knez Dolgoruki odposlal. Knez pravi dalje, da je trdno odločen za vsako žrtev, da bi v sporazumljenji s knezom Dolgorukim pogodil carja namen (intention), to je, deželo rešil iz resnobe položaja. Zagotavljajoč nepremakljivo udanost, sklepa knez z besedami: Monarhično načelo prisililo me je, da v Bolgarski in Rumeliji zopet uveljavim zakonitost (legalität). Ker mi je Rusija krono dala, pripravljen sem, jo zopet nazaj položiti v roke njenega vladarja.

Carjev odgovor: Ker se naprej vidi, da bode povratek kneza imel nesrečne posledice za Bolgarsko, izjavlja car, da bi bilo sedaj neumestno, da bi se odposlal knez Dolgoruki. Rusija se v žalostne razmere Bolgarske ne bode umešavala, dokler knez ondu biva. Konec odgovora slove: „Vaša Visokost bode vedela, kaj ima storiti. Pridržujem si razsojati, kaj mi mojega očeta blaženi spomin, interesi Rusije in orijentsko vprašanje velevaljo.“

Sofija 1. septembra. Matkurov s 6 polki semkaj dospel ter Karavelova, Cankova, Klementa, Nikiforova in druge v zapor del. Knez ukazal, da se Karavelov in Cankov izpustita, ker proti svojima bivšema ministroma nema suma. Drugi ostanejo v zaporu. Polka, ki sta sodelovala pri prevratu, odposlali so v Kostendil. — Knez je preko Elene mej navdušenimi ovacijami dospel v Plovdiv in pride najbrže v petek zvečer v Sofijo.

Sofija 1. septembra. V zaroto zapleteni ruski konzul Bogdanov odpoklican. Na njegovo mesto pride Nekljudov, drugi tajnik pri veleposlaništvu v Carigradu.

Beligrad 1. septembra. Kralj Milan in minister Garašanin odpeljeta se v nedeljo v Gleichenberg.

Franzensbad 1. septembra. Danes bila poroka hčere ministra Giersa z rumunskim legacijskim tajnikom Rosetti-jem. Prisotna sta bila zastopnika ruskega carja in rumunskega kralja.

Pariz 1. septembra. Pri manévrih prvega voja je mnogo vojakov zadela solnčarica. V Capelle leži 140 bolnih in 2 mrtva. Tudi v Landrecies-u in v Cambrai-u je več rezervistov zaradi vročine onemoglo. V Collignonu sta se mej maršem dva rezervista mrtva zgrudila. Vojni minister zaukazal preiskavo.

Novi York 1. septembra. Včeraj zvečer ob vsej obali od Alabame do Novega Yorka močni potresi. V Avgusti šteli so 10 sunkov. V Charlestonu zrušilo se je veliko hiš, mej razvalinami je na več krajih začelo goreti in vsled tega je okolu 60 oseb poginilo. Mej prebivalstvom velik strah.

Tujci:

Pri stonu: Freiheit z Dunaja. — Bettheim, Fischer z Karlova. — pl. Hirsch, Löwy iz Trsta. — Gruber z Dunaja. — Dumcich iz Reke. — Gesser z Dunaja. — Šebes iz Gradca. — Heide iz Budimpešte. — Hauser z Dunaja. — Strudthof iz Cerknice. — Witchen, Croker, Landecker, Meynier iz Trsta.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Neb.	Mo-krina v mm.
1. sept.	7. jutraj	741-00 mm.	16-4° C	brezv.	megla	0-00 mm.
	2. pop.	739-91 mm.	29-2° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	740-71 mm.	20-4° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 22-0°, za 5-0° nad normalom.

Dunajska borza

dne 2 septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	84 gld. 50	kr.
Srebrna renta	85	05
Zlata renta	117	80
5% marčna renta	102	—
Akcije narodne banke	264	—
Kreditne akcije	278	60
London	126	30
Srebro	—	—
Napol.	9	94
C. kr. cekini	5	96
Nemške marke	61	85
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	139
Ogrska zlata renta 4%	107	30
Ogrska papirna renta 5%	94	50
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld	118
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. žele. ce	98	80
Kreditne srečke	100	—
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	110
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v	195	75

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

je izšla knjiga:

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Halčevy, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Št. 14.427.

(648—1)

Razglas.

Pri tukajšnjem magistratu izpraznjeno je mesto **stražnika II. vrste** z letno plačo 360 gld. in službeno obleko.

Lastnoročno pisane prošnje za to službeno mesto uložiti je do **15. t. m.** pri podpisnem magistratu.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 1. septembra 1886.

Župan: Grasselli.

Objava.

S tem naznanjamo, da je podpisano ravnateljstvo vsled reorganizacije dosedanje agentur. za vojvodstvo Kranjsko opustilo in tvrdki

J. J. NAGLAS v Ljubljani

dalo mandat za

glavne agenturo

družbe za zavarovanje življenja in rent „ANKER“ na Dunaji

in h kratu mu odkazalo agenturo v Postojni, Škofji loki, Krškem, Kočevju, Kranju, Litiji, Trzinu, na Vrhniki, v Ribnici, Novem mestu in Žuženberku.

Prosimo tedaj častite p. n. zavarovance od **1. septembra t. l.** dalje se v vseh slučajih obračati do zgoraj omenjene generalne agenture, ki je h kratu pooblaščen za vsprejemati zavarovalne naloge vseh kombinacij, katere goji „Anker“, vsprejemati denarje in denarne vrednosti in pravomočno kvitovati.

Na Dunaji, dne 23. avgusta 1886.

Z ve espoštovanjem

Ravnateljstvo

družbe za zavarovanje življenja in rent „ANKER“ na Dunaji.

Okrožnica.

Ozirajoč se na uradno objavo slavnega generalnega ravnateljstva družbe za zavarovanje življenja in rent „ANKER“ na Dunaji, naznanja podpisani visokemu plemstvu, častiti duhovščini in spoštovanemu p. n. občinstvu, da je prevzel mandat za

generalno agenturo

imenovanega zavoda in udano tedaj vabi, v vseh zavarovalnih zadevah družbe „ANKER“ nanj se obračati in ravno tako uplačevati od **1. septembra t. l.** pri naši blagajnici.

Proseč h kratu, da bi tudi nam skazovali zaupanje, kakor so ga našemu častitemu predniku, naznanjamo, da smo izročili našemu sinu

VIKTORJU NAGLAS-U

administracijo in tehnično vodstvo generalne agenture.

V Ljubljani, dne 23. avgusta 1886.

Z velespoštovanjem

Generalna agentura za Kranjsko

družbe za zavarovanje življenja in rent „ANKER“ na Dunaji

J. J. NAGLAS.

Pisarna: v lastnej hiši, Turjaški trg št. 7.

(Ponatis se ne nagraja.)

(616—4)

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotračnicah knjiga:

Poezije S. Gregorčičeve.

Druga pomnožena izdava.

Elegantno vezana knjižica s zlatim obreskom stane 2 gld., nevezana 1 gld. 20 kr.

Ime Gregorčičovo samo dosta priporoča. Opozarjava samo, da je črna tej istinito elegantni knjigi zelo nizka, in uverjena sva, da bode vsako, če ima uže tudi prvi natis, radostno posegel po njej, saj pa je tudi drugi natis s mnogimi krasnimi, mičnimi in sredi segajočimi pesmicami pomnožen.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotračnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

(352—12)

Jabelka za mošt

kupujejo se v vsaki množini.

Natajčnejši pogoji izvedo se pri

(640—3)

JOŽETA STRCELBE naslednikov
v Ljubljani.

KOPALIŠČE

KRAPINSKE TOPLICE

na Hrvatskem.

Vožnja.

Od dne otvorenja „Zagorske železnice“ pa do konca septembra bode vozil vsak dan mej postajo „Zabok“ pa Krapinskim kopališčem voz (Stellwagen), ki bode odhajal iz Zaboka po prihodu Zagrebškega vlaka ob 9. uri 15 minut zjutraj, ter bode iznašala vozna cena do kopališča od osebe 1 gld., v tem, ko se do 20 kilo prtljage nič ne bode računalo.

(621—2)

Kopališčno ravnateljstvo.

NB. V Krapinskih toplicah bode cene stanovanjem od dne 1. septembra naprej za 25% znižane.